

primorske novice

SEČA
Vozniki divjajo, ležečih policajev še ne bo → 7

ŠEMPETER-VRTOJBA
Kdor bo gradil, bo plačal manj komunalnega prispevka → 8

NOVA GORICA
Obtoženi uboja mame: "Kar sem naredil, je nenormalno" → 13

Dovoljeno zbiranje do 50 ljudi, sprostitev tudi v kulturi in športu → 2

PRIMORSKA • Za koliko je covid dvignil plače v obeh regijskih bolnišnicah?
AJDOVŠČINA • Povečan vpis

Brez vrta

Spoštovani bralci, bralke Primorskih novic!

Jutri, 14. maja 2021, v Primorskih novicah bodite pozorni na vloženko – nalepko Life for Lasca, več o tem boste zvedeli v članku stran 22 in 23 o projektu vrnitve avtohtone ribice primorska podust v Vipavsko dolino, ki ga je pripravila ekipa projekta Life for Lasca iz Zavoda za ribištvo Slovenije.

Zavod za ribištvo Slovenije razpisuje fotografski natečaj za najbolj izvirno fotografijo v okviru projekta Life for Lasca, v podporo avtohtoni ribici Vipavske doline - primorski podusti!

Ne zamudite jutrišnje izdaje in vabljeni k ustvarjanju fotografij!

AMBROŽ SARDOČ
Epidemija je nekaterim zaposlenim v bolnišniških plače podvojila. Višje izplačane bruto plače v obliki dodatnih plač, ki so narasli za približno 60 odstotkov, največ na račun covid dodatkov, pri katerih pa prihaja do razlik. Zaupnik Sindikata zdravstva Slovenije in šempetrski bolnišničar Klemen

MATAVUN • Pet let povezovanja PVZ, Škocjanskih jam in Lipice

TRIO KRAŠKIH ZNAMENITOSTI

LEA KALC FURLANIČ
Pivka (PVZ), ki je pred petimi leti delala za povezovanje PVZ, Kobilarne Lipice in Parka Škocjanske jame. Direktor slednjega Stojan Ščuka pravi, da se je sodelovanje izkazalo za uspešno in celo preraslo v prijateljsko. Direktor Kobilarne Lipice Matej Oset pa je za obiskovalce, ki bodo do konca leta obiskali vse tri znamenitosti, napovedal 25-odstotni popust. → 10

NOVA GORICA • Dodatno zaposlujejo zlasti v proizvodnih podjetjih

V DVEH TEDNIH STO ZAPOSLITEV

SONJA RIBOLICA
zaprtili ta seznam, dobila službo, v slabih dveh tednih je tako bilo skoraj 100 zaposlitev. "Kaže se tudi očiten trend naraščanja prostih delovnih mest, teh je že toliko, kot jih je bilo pred epidemijo" pravi Tanja Cink, direktorica novogoriške službe zavoda za zaposlovanje. Največ zaposlujejo proizvodna podjetja, kot so Mahle, Hidria, Kolektor KFH, ter podjetja, ki se ukvarjajo s čiščenjem in varovanjem. → 5

Spoštovani bralci, bralke Primorskih novic!

Jutri, 14. maja 2021, v Primorskih novicah bodite pozorni na vloženko – nalepko Life for Lasca, več o tem boste zvedeli v članku stran 22 in 23 o projektu vrnitve avtohtone ribice primorska podust v Vipavsko dolino, ki ga je pripravila ekipa projekta Life for Lasca iz Zavoda za ribištvo Slovenije.

Zavod za ribištvo Slovenije razpisuje fotografski natečaj za najbolj izvirno fotografijo v okviru projekta Life for Lasca, v podporo avtohtoni ribici Vipavske doline - primorski podusti!

Ne zamudite jutrišnje izdaje in vabljeni k ustvarjanju fotografij!

Zavod za ribištvo Slovenije: FOTOGRAFSKI NATEČAJ "IZVIRNA FOTOGRAFIJA - PODPORA PRIMORSKI PODUSTI"

S PROJEKTOM LIFE FOR LASCA SMO USPELI PONOVRNO NASELITI PRIMORSKO PODUST V VIPAVSKO DOLINO

Life for Lasca je mednarodni projekt, ki se zavzema za ohranitev ribje vrste primorska podust, ki je na robu izumrtja. Vrsta živi le v Italiji in Sloveniji. Pri nas jo izvorno najdemo še v Brdih na Gorškem; danes pa tudi v Vipavski dolini, kamor smo jo v okviru projekta LIFE for LASCA uspešno ponovno naselili. V preteklosti je primorska podust iz Vipavske doline izginila predvsem zaradi obsežnih regulacij vipavskih vodotokov v drugi polovici 20. stoletja in prisotnosti tujerodne vrste podust s katero tekmujeta za isti življenjski prostor.

Vipavska dolina, Natura 2000 območje v katerem je ponovno zaživela primorska podust.

Zavod za ribištvo Slovenije

Pričetek in potek projekta Life for Lasca

Po izjemno obširnih pripravah dokumentacije, izdelavi finančnega načrta, dogovarjanju s številnimi partnerji in seveda odobritvi Evropske komisije se je prava zgodba šele začela. Oktobra 2017 smo tudi uradno pričeli z mednarodnim projektom Life for Lasca. Pri tako obširni nalogi so seveda prvi koraki izredno pomembni, zato smo se začele lotiti podčasi in zelo premišljeno. Spravili namreč dejanja s papirja v prakso in prvi vrsti pomeni imeti pravi pristop. V prvih mesecih projekta smo morali, seveda za nemoteno delo v prihodnje, zagotoviti primerno opremo.

Tu govorimo o primernem prevoznem sredstvu, čolnu, zaščitni opremi, računalniških, merilnih napravah, bazeh in še -malumno morju- ostalih stvari, ki so jih potrebni v terenskem delu in delu v pisarni. V času čakanja na dobavo opreme smo se osredotočili na droben pregled in analizo okolja, kjer je naše delo potekalo. Vipavska dolina je obširen prostor in veliko nara je bilo potrebnega, da smo okolje razčlenili in dobera dodalati strategijo vnosu primorske podusti v naravni okolji.

Naš partner, italijanski Parco Lombardo delle vally del Ticino ima na področju vzreje primorske podusti že izjemno izkušnje in znanja. Našo zamisel o ponovni naselitvi je majhne rive v domačem okolju so seveda pripeljali z obema ro-

Primorska podust

Primorska podust je do 20 cm dolga ribica in je značilna vrsta primorja. Prepoznamo jo po izrazito ustičnih podstojnih ustih, ki imajo hrustančno ploščico. Prehranjuje se z vodnim rastlinjem in majhnimi nevretenčarji. Živi v skupinah, v visoko zasenčenih vodotokih z dinamičnim vodnim tokom. Drsti se spomladi, ko samice v toku na prodna tla odložijo komaj vidne ikre. V dobrem obrežnem rastlinju ustvarjajo vsem prebivalcem vodne sfere in jim zagotavljajo varno zatočišče pred plenilci.

Do danes smo v pritoke reke Vipave naselili že 76.052 primerkov primorske podusti, od tega 11.052 osebkov, ki se lahko v letošnjem letu prvič drstijo v naravo. Pomnova naselitve primorske podusti v naravo

Krčnji, naravni spomenik v Brdih na Gorškem. Primorska podust se je v Sloveniji ohranila le še v Brdih.

okole vipavskega habitata ni samoumevna. Poleg pomoči evropskih skladov za ohranitev narave je absolutno pomembno tudi sodelovanje širše javnosti, predvsem domačinov, v našem primeru najvažnejše ribiških družin.

Primorske podusti v ribogojnici Soča v Kobariju. Vzreja primorske podusti v ujetništvu je vir osebkov za izpust v naravo. Prodniki v koritu posnemajo drstni habitat primorske podusti. Samice nanj prilepijo svoje ikre.

Primorska podust je do 20 centimetrov dolga ribica, živi v manjših skupinah, rada ima visoko zasenčene odseke vodotokov z razgibanim vodnim tokom.

Potok Jovšček zgodaj spomladi. Odsek potoka Jovšček nad krajem Ustje pri Ajdovščini je eden redkih območij v Vipavski dolini, ki v preteklosti ni bil podvržen regulacijam. Tu smo pričr naravnemu dihanju potoka, ki ima ohranjene naravne brežine in okljuje.

Le-te upravljajo z vodo, so koncesionarji in so pravi poznavalci lokalnih razmer v naravi. Njihovo delo velja za častno in sloni na prostovoljni osnovi. Izjemno smo ponosni, da lahko sodelujemo z ribiškim družinama Ajdovščina in Renče, kajti imeti ob sebi tako imenitno skupino oseb, ki nam pomaga uresničevati cilje projekta je res, povalje vrednoti! Na celotnem območju projekta in tudi širše ponosno sodelujemo tudi z drugimi partnerji: Ribiška družina Soča-Nova Gorica, Občina Vipava, Občina Ajdovščina, Občina Renče - Vogrsko, Občina Šempeter - Vrtojba, Mestna občina Nova Gorica, Občina Kobarij, Občina Brda, Občina Miren - Kostanjevica, Agencija Republike Slovenije za okolje, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in

prehrano, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Štorkovnjaki za ribe iz evropske rdeče liste ogroženih živali in rastlin (IUCN Red List of Threatened Species), Univerza v Trstu (Univeršita degli studi di Trieste), Univerza v Parmi (Univeršita di Parma), Evropska komisija, Ministrstvo za okolje in prostor, Hidrotehnik - vodnogospodarsko podjetje d.d., Direkcija Republike Slovenije za vode.

Ozaveščanje prebivalstva z natečajem

Pri udeleževanju projekta je bil eden izmed ciljev ozaveščanje širše javnosti. Razmislek o pomenu obstoja vrste je izredno pomemben in ga je potrebno implementirati v pore sodobnega načina življenja. Za prihodnost. Za naslednje generacije.

Vabimo vas k sodelovanju - NATEČAJ ZA NAJBOLJ IZVIRNO FOTOGRAFIJO!

Sodelujte v natečaju za najbolj izvirno fotografijo in tako izrazite podporo Primorski podusti!

Zavod za ribištvo Slovenije v okviru projekta Life for Lasca razpisuje natečaj "Izvirna fotografija - podpora Primorski podusti", ki je namenjen ozaveščanju o zaščiti te ogrožene vrste rib v Vipavski dolini.

V današnji številki Časopisa Primorske novice pošiljate prijazno nalepko z logom projekta Life for Lasca, pa nalepite (npr: na kolo, na avto, na vrata, na drevo, prijatelju na majico ...) in ob njej ustvarite čim bolj zabavno fotografijo. Domačija tu nima meja, možnosti so neomejene.

V primeru, da ste zelo izvirni in imate burno domišljijo lahko ustvarite več različnih fotografij in nam jih pošljete. Do dodatne slike loga dostopite na povezavi www.life-for-lasca.eu/uploads/images/Slider_Local_Public_Content.png in jo uporabite.

Fotografije naložite prek aplikacije na spletni strani www.life-for-lasca.eu/page/fotonatecaj/, kjer bo na ogled tudi celotna galerija. Deset najbolje ocenjenih fotografij bo za nagrado prejelo bon za večerjo za dve osebi na Dvorcu Zemono v Vipavski dolini.

Fotografije je mogoče naložiti od 14.5.2021 do 31.5.2021. Nagradjenci bodo objavljene na spletni strani life-for-lasca.eu najkasneje do 15.6.2021!

EKIPA LIFE FOR LASCA

Zmagovalna fotografija fotografskega natečaja "Motivi Natura 2000": Vodomec s plenom, Tadej Vučko.

IZVIRNA FOTOGRAFIJA

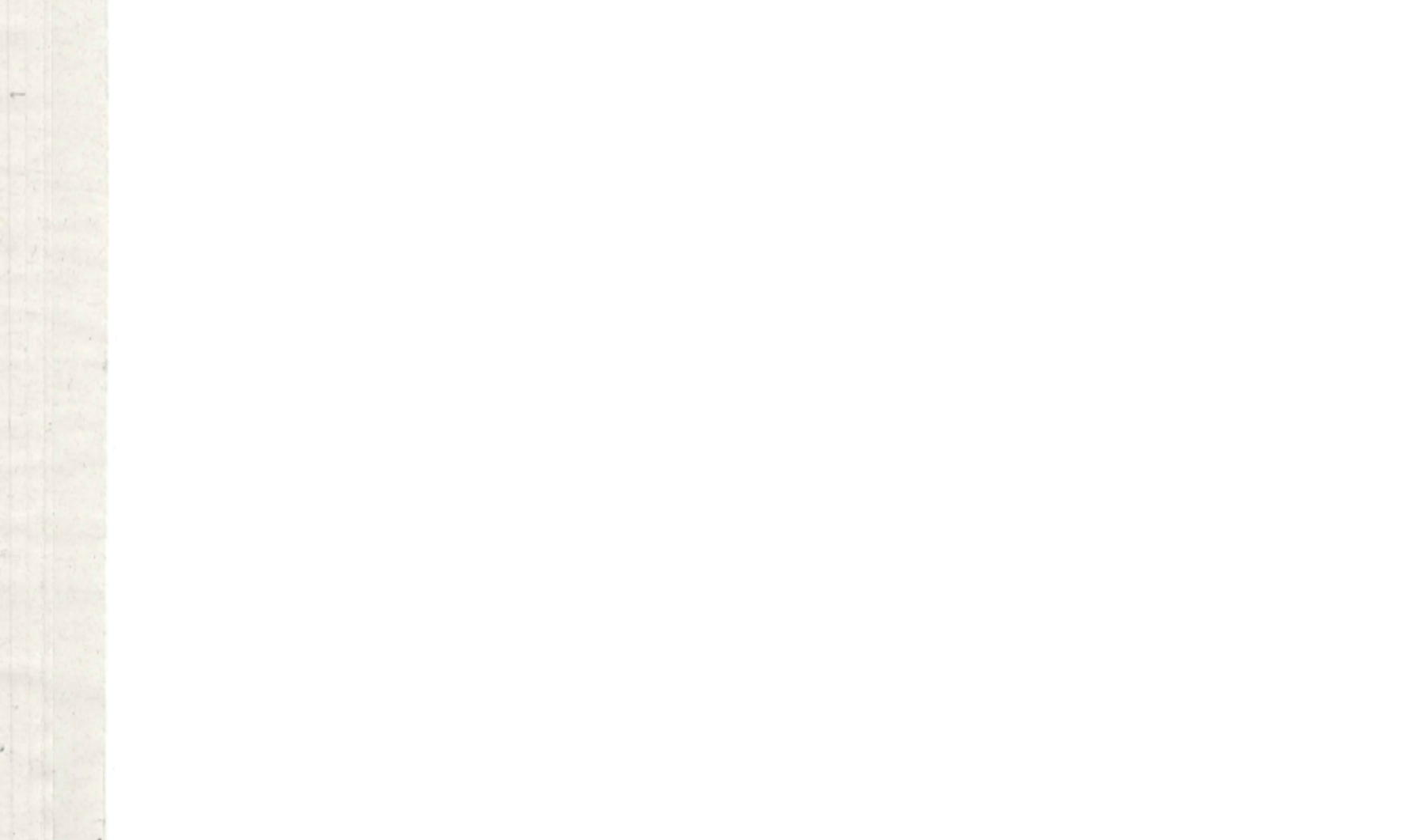
PODPORA PRIMORSKI PODUSTI

NALEPKO ... UŽIVAJ NA VEČERJI ZA 2

14.05.2021 do 31.05.2021

www.life-for-lasca.eu/page/fotonatecaj/

DVOREC ZEMONO (gostilna pri Lojzetu)

Člani Ribiških družin Ajdovščina (zgoraj) in Renče (spodaj). Nepogrešljiva podpora na terenu.

WIKEND

1405 / tu programi od 15. do 21. maja 2021

Ana v drugo kot druga

IZVIRNA FOTOGRAFIJA

PODPORA PRIMORSKI PODUSTI

NALEPKO ... UŽIVAJ NA VEČERJI ZA 2

14.05.2021 do 31.05.2021

www.life-for-lasca.eu/page/fotonatecaj/

DVOREC ZEMONO (gostilna pri Lojzetu)

